

Kuldar Leis
Kliimaministeerium

(kuupäev digiallkirjas) nr 12-4.3/353

**Riigi poolt ehitatav keskkonnasõbralik ja saareelanike
vajadustele vastav asenduslaev väikesaartele ning
uued laevad Ruhnu ja Prangli ühendustele**

Ausatud taristuminister

Tunnustame Kliimaministeeriumi selle eest, et riigiplaani reformis „Eesti merenduse konkurentsivõime tugevdamine ning kliimakindel ja energiatõhus siseriiklik laevaliiklus“ nähakse ette investeeringuid keskkonnasõbralike ja saareelanike vajadustele vastavate uute laevade soetamiseks Ruhnu ja Prangli ühendustele ning asenduslaeva tagamiseks väikesaarte liinidele (Kihnu, Manilaiu, Vormsi ja Sõru–Triigi ühendused).

Peame oluliseks rõhutada, et tegemist ei ole tavapärase või edasilükatava taristu uuendamisega, vaid investeeringuga, mis on otseselt seotud reformi eesmärkidega. Saarte ühenduste töökindlus, toimepidevus erinevates ilmastikutingimustes ning võime tagada inimeste ja kaupade regulaarne liikumine on Eesti merenduse konkurentsivõime, regionaalse sidususe ja kliimakindla transpordisüsteemi lahutamatu osa. Seetõttu on oluline, et nende ühenduste uuendamine säiliks riigiplaani edasistes valikutes selge prioriteedina.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium korraldab avalikku liinivedu Ruhnu, Kihnu, Manilaiu ja Vormsi saarte ning mandri vahel, aga ka Saaremaa ja Hiiumaa vahel Sõru–Triigi liinil. Kõigil neil ühendustel osutatakse teenust riigi kasutusse antud laevadega. Viimastel aastatel on üheks suurimaks probleemiks olnud Ruhnu liini teenindava kiirkatamaraani *Runö* sagedased tehnilised rikked ning ilmastikutingimustele vastava sobiva laeva puudumine.

Samuti puudub Kihnu, Manilaiu, Vormsi ja Sõru–Triigi liinidel piisavalt töökindel asenduslaev. *Runö* on mõeldud kiireks reisijateveoks ning piiratud mahus kaubaveoks. Selle töökindlust mõjutavad intensiivne sõidugraafik, kaupade vedu ning vajadus hoida Ruhnu kaugusest tulenevalt suhteliselt suurt sõidukiirust, et ühendus oleks ajaliselt mõistlik. See koormab märkimisväärselt aluse kahte peamasinat. Kuna laeva kasutatakse sageli maksimaalse koormusega, on peamaside kulumine olnud tavapärasest oluliselt kiirem ning nende väljavahetamist on tulnud teha sagedamini, kui hooldusgraafik ette näeb. Kuigi Riigilaevastik on viimastel aastatel püüdnud *Runö* võimekust ümberehitustega parandada, ei vasta laev praktikas piisaval määral saarerahva vajadustele.

Mandri ja Ruhnu vaheline laevaühendus on saare elanikele ainus regulaarne ühendus liikumiseks ning eluks vajalike kaupade transportimiseks. Seetõttu näeme tungivat vajadust asendada riigile kuuluv reisikataamaraan *Runö* ilmastikukindlama ja saareelanike tegelikele

vajadustele vastava laevaga, mis võimaldaks vedada rohkem sõidukeid ja esmatarbekaupu ning tagaks töökindlama ühenduse aasta ringi.

Kihnu, Manilaiu, Vormsi ja Sõru–Triigi liinidel on lisaks põhilaevadele vältimatult vajalik ka töökindel asenduslaev, et tagada teenuse jätkumine nii planeeritud hooldustööde kui ka ootamatute rikete korral. Kuna Riigilaevastikul puudub selleks sobiv alus, lasub asenduslaeva tagamise kohustus kehtivate lepingute järgi vedajal. Viimaste aastate kogemus näitab aga, et vedajate pakutud asenduslahendused ei ole alati taganud saartele piisavalt töökindlat ja katkematut ühendust.

Praegu on käimas väikesaarte parvlaevaliinide operaatori leidmise hange uueks perioodiks, mille eesmärk on parandada ka asenduslaeva kvaliteeti ja töökindlust. Kuigi selle kaudu soovitakse teenuse toimepidevust tugevdada, tuleb arvestada, et Eesti keerulistes navigatsioonitingimustes sobivate laevade valik turul on piiratud. Seetõttu on mõistlik maandada riski, et turupõhine lahendus üksi ei pruugi kõigis olukordades tagada vajalikku teenuse toimepidevust.

Sellest tulenevalt on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi hinnangul põhjendatud, et riigil oleks lisaks olemasolevatele väikesaarte põhilaevadele ka oma asenduslaev, mis oleks põhilaevadega samaväärne, sealhulgas sama jääklassiga. See oleks riigile pikaajaliselt kulutõhusam ning tagaks parema toimepidevuse erinevates ilmastikutingimustes.

Uutes avaliku teenindamise lepingutes nähakse ette ka võimalus riigile kuuluva asenduslaeva kasutamiseks. Seetõttu peame oluliseks, et riigiplaanis (EL vahendid 2028+) säiliks toetus uute parvlaevade kavandamiseks Ruhnu ja Prangli liinidele ning asenduslaeva soetamiseks väikesaarte liinidele (Kihnu, Manilaiu, Vormsi ja Sõru–Triigi ühendused). Need investeeringud ei ole üksnes olemasoleva teenuse säilitamiseks, vaid vajalikuks eelduseks töökindlama, kliimakindlama ja konkurentsivõimelisema siseriikliku meretranspordi tagamiseks ning elu jätkumiseks Eesti saartel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hendrik Johannes Terras

Regionaal- ja põllumajandusminister

Teadmiseks: Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Pille Pikner

5884 8182 pille.pikner@agri.ee

Annela Kornel

5803 5477 annela.kornel@agri.ee